

TANULJ VELÜNK!

Tanulásmódszertani sorozat

Pályázati azonosító: GINOP-6.2.3-17-2017-00005

Elmetérkép/Gondolattérkép

A tanulási technikák fontos szerepet töltenek be a tanulásban. Ezek segítségével tudod elsajátítani a tananyagot. Sorozatunk ezen részében az Elmetérkép/Gondolattérkép technikát ismerheted meg.

„Your brain is like a sleeping giant.” (Az agyad olyan, mint egy alvó óriás). Ezzel a mondattal kezdi Tony Buzan egyik könyvét, amelyben több tanulási és problémamegoldási, többek között a Gondolattérkép módszert írja le.

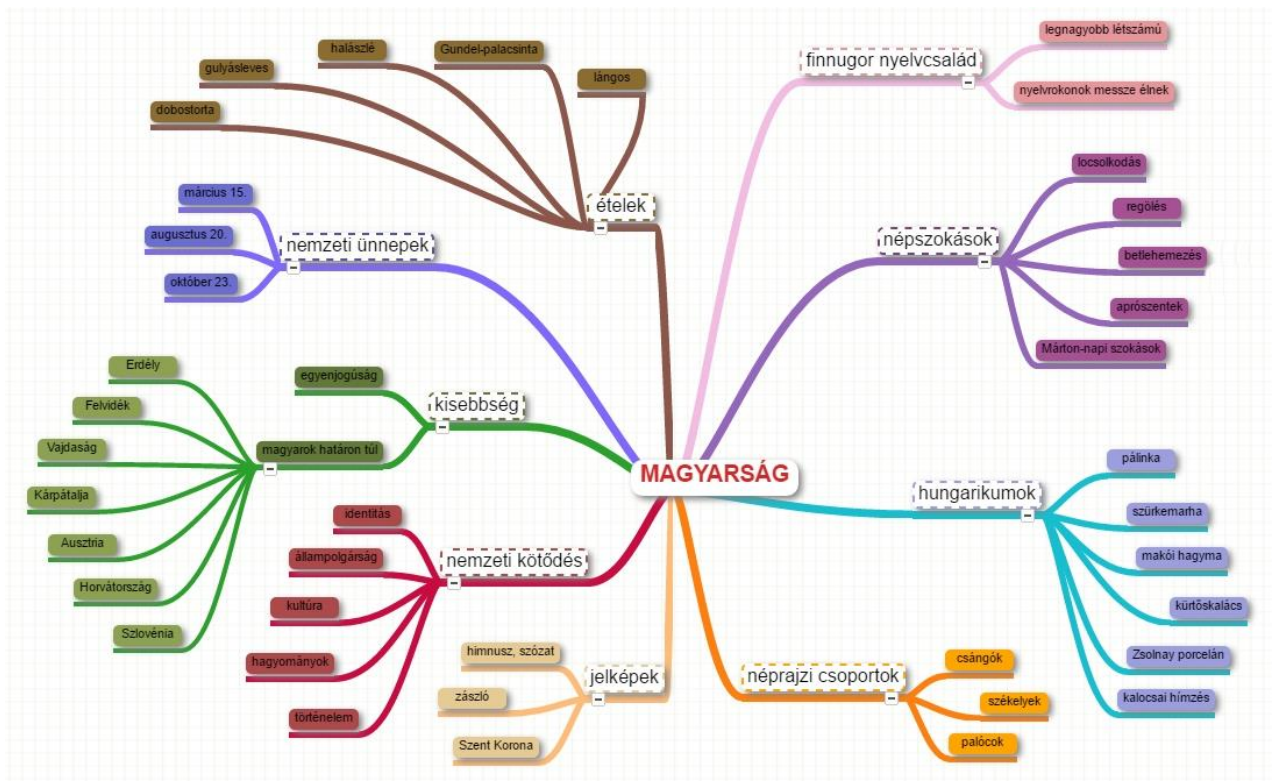
A jegyzetkészítésnek ezt a módját többek között már Arisztotelész, Leonardo da Vinci, és Beethoven is alkalmazta.

Vannak dolgok, amiket könnyebben megjegyezzük, míg más dolgokat nehezebben. Számos tényező segítheti az emlékezést, ilyen például a csoportosítás.

Az agy alapvető működése, hogy nagyobb egészekké alakítja az elemeket.

Ha magunk alkottuk meg a vizuális elemeket, akkor megvalósul az aktív, saját részvétel. Az ábrán lehetőségünk van a hangsúlyok megfelelő alkalmazására is.

A gondolattérkép (Mind Map) egy vizuális kommunikációs technika, egy nagy, összetett kép. Olyan tanulást és gondolkodást hatékonyabbá tevő módszer, amely az agy kapacitásának jobb kihasználásán alapul.

1. ábra: Elmetérkép/gondolattérkép forrás: <http://pappbela.blogspot.com/2016/04/elmeterkep.html>

A hagyományos jegyzeteléssel szemben a gondolattérkép a bal agyféltekés tulajdonságok mellett (szavak, számok, sorrendiség, logika) felhasználja a jobb agyféltekés tulajdonságainkat is (képek, színek, érzések).

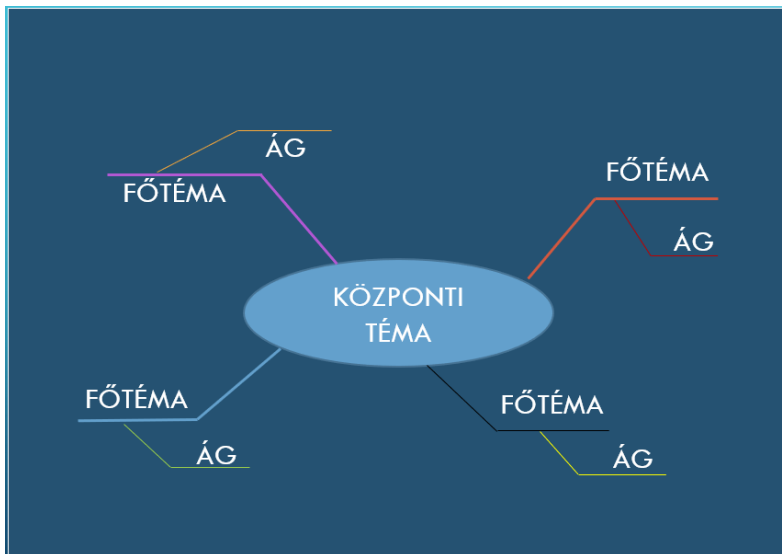
Hogyan segíthet a Gondolattérkép a tanulásban?

Miért jó használni?

- mert a jobb (kreatív) és a bal (racionális) agyféltekédet egyszerre, összehangoltan tudod használni
- mert bármilyen nagy anyagrészt egy lapra tudsz kijegyzetelni
- mert ha ezt használod, akkor megtanulod az olvasott anyagrészből a lényegét kiszűrni
- mert nagyon logikus, strukturált, átlátható
- mert nagyon könnyen kezelhető
- mert bármikor tovább bővíthető (egyszerűen újabb ágakat húzol be). Ha elfogy a hely a lapon, nyugodtan ragassz hozzá egy másik lapot.
- mert bármilyen tantárgyhoz, anyagrészhez fel tudod használni

Hogyan alkalmazhatod ezt a módszert?

1. Az A4-es **papírt mindig fektetve** helyezd magad elé, ugyanis a függőleges lap akarva-akaratlanul a listázós jegyzetelés hangulatát idézi.
2. A **központi kép mindig tartalmazza a központi témát**, mert a szemed és az agyad mindig a centrális elemet fogja fixálni.
3. A **főtémákat** mindig a központhoz kapcsolod hozzá.
4. **Ágakkal** jelöld a fontosabb kapcsolódó szerkezeteket.
5. Használj végig **nyomatott nagybetűt**, mert azt képként tudja tárolni az agyad.
6. A **letisztultság és áttekinthetőség** miatt törekedj arra, hogy ne legyenek ferde szavak és formák.
7. A térkép megalkotása során **használd minél több szint és formát** – a kisebb és nagyobb alakzatok használatával tedd egyértelművé a fontosabb részeket.

Első körben jó, ha kézzel készíted, de ha már jól megy, nyugodtan használhatsz erre kifejlesztett szoftvereket is. Az interneten találsz ingyenes Mind Map programokat, mint például: Mindmeister, Mindmup, Xmind, Novamind, Mindly, Sticky Sorter, Coggle, Bubbl.us, FreeMind, MindMaple Lite, FreePlane Portable, Edraw.

Ha többet szeretnél olvasni az Elmetérkép/gondolattérkép technikával kapcsolatban, akkor ajánljuk a következőket:

- Buzan, T.: Make the Most of Your Mind. Pan Books, 1977.
- Buzan, T.: Use Your Head. BBC Books, 1995.
- Buzan, T. & Buzan, B.: The Mind Map Book. (Revised version) BBC Books, 2000.
- Evans, D. & Wallace, B.: Flexi-Think! An Introductory Programme for teaching of Thinking-skills. Juta & Co, Ltd., 1988.
- Gyarmathy É.: A tehetség és a tanulási zavarokkal küzdő kiemelkedő képességű gyerekek. Magyar Pedagógia, 1998. 2. szám, 135–153.
- G. Dryden, Dr. J. Vos: A tanulás forradalma I.kötet, 2004, II.kötet, 2005
- Gyarmathy É.: Gondolattérkép <http://www.tmt-tanulas.com/index.php?gondolatterkepek>
- Fehér O.: Gondolattérkép <http://web.t-online.hu/siriusbt/gondterk.html>

Gondolattérkép softverek:

<https://techwok.hu/2020/10/13/gondolatterkep-animalasa-powerpoint-prezentacioban-vagy-keynote-ban/>

<https://norberthires.com/gondolatterkep-keszites/>

<http://iktasuliban.blogspot.com/2017/07/gondolatterkep-keszito-programok-most.html>

A prezentációhoz felhasznált képek forrásai:

<https://www.mindmaster.io/article/tony-buzan.html>

https://www.researchgate.net/figure/Aristoteles-384-322-A-N-E_fig2_289545878

https://hu.wikipedia.org/wiki/Leonardo_da_Vinci

https://hu.wikipedia.org/wiki/Ludwig_van_Beethoven

<https://olasznyelvtan.hu/mit-tud-a-jobb-agyfelteke-amit-a-bal-nem/>

<http://pappbela.blogspot.com/2016/04/elmeterkep.html>

<https://mersz.hu/blog/hogyan-segithet-a-gondolatterkep-a-tanulasban/>

<https://www.infotecarios.com/11-repositorios-especializados-peruanos-que-debes-conocer/#.YMm7Z2gzZPY>

Készítette: Jerszli Judit

Kaposvár, 2021. június 16.